

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Ændringsforslaget er redaktionelt og en følge af ændringsforslag nr. 4.

Til nr. 2-3 og 5-6.

Ændringsforslagene medfører, at den særlige ydelse, som folketaget ved 3. behandling den 8. juni 1973 (lov nr. 338 af 15. juni 1973) vedtog skulle ydes til folke-, invalide- og enkepensionister, indregnes i grundbeløbene. Merudgifterne vil beløbe sig til ca. 38 mill. kr.

Til nr. 4.

Ændringsforslaget samt de tilsvarende ændringsforslag, som er stillet nedenfor, medfører, at den årlige omberegning af de sociale pensioner på grundlag af det foregående kalenderårs indtægt fastsættes til 1. oktober.

Det fremgår af bestemmelserne i folkepensionslovens § 5, nr. 1 a, invalidepensionslovens § 6, nr. 1 a, og enkepensionslovens § 4, stk. 1, nr. 1 a, at grundbeløbet for beregning af pensionen er det foregående kalenderårs indtægt. Pensionslovene indeholder ikke nærmere regler om, på hvilket tidspunkt den årlige omberegning på grundlag af det foregående års indtægt skal finde sted. Derimod indeholder pensionslovene regler, hvorefter der ud over den årlige omberegning skal ske omberegning af pensionen, hvis en pensionists indtægt forøges eller nedsættes mere end rent midlertidigt.

Det har i mange år været en af socialministeriet anerkendt praksis, at kommunerne foretager den årlige omberegning pr. 1. april, således at denne omberegning har fået virkning samtidig med en eventuel pristalsregulering pr. 1. april.

I de seneste år har imidlertid kun ca. $\frac{1}{4}$ af landets kommuner foretaget indtægtsregulering pr. 1. april, og reguleringen er for de fleste af disse kommuners vedkommende foretaget på et usikkert indtægtsgrundlag, idet pensionisternes selvangivelser endnu ikke har været færdigbehandlet og godkendt på dette tidspunkt. Ca. $\frac{1}{4}$ af kommunerne har indtægtsreguleret pr. 1. juli eller senere med tilbageregulering til 1. april, medens de øvrige kommuner har reguleret i tiden

1. juli—30. november uden arbejdsmæssigt at have set sig i stand til at foretage tilbageregulering.

Baggrunden for denne udvikling er bl.a. omlægning af skattesystemet, databehandling af indtægtsoplysningerne og den i efteråret 1972 vedtagne ændring af ligningsloven, hvorved fristen for indgivelse af selvangivelse er udskudt til 15. februar.

Folketingets ombudsmand har over for socialministeriet udtalt, at spørgsmålet om det årlige omberegningstidspunkt er af en sådan betydning for pensionisternes retsstilling, at principielle retlige hensyn taler for, at det er nærmere lovreguleret.

Socialministeriets arbejdsgruppe om dobbeltadministration har afgivet en rapport i november 1973, hvori det foreslås, at spørgsmålet straks tages op til overvejelse.

Det forhold, at pensionisterne behandles forskelligt fra kommune til kommune, må anses for klart utilfredsstillende. En lovmæssig fastsættelse af omberegningstidspunktet i overensstemmelse med tidligere praksis til 1. april med virkning fra samme dato vil på grund af de af en sådan ordning nødvendiggjorte efterreguleringer af pensionerne medføre en betydelig belastning af de kommunale administrationer.

Spørgsmålet har været forelagt for Kommunernes Landsforening og Socialinspektørforeningen, der finder, at den bedste løsning er at fastsætte 1. oktober som omberegningstidspunkt uden tilbageregulering. I så fald vil omberegningerne få virkning samtidig med boligsikringsydelsernes årlige regulering og samtidig med den ene af de to halvårslige pristalsreguleringer af pensionerne. Regeringen er enig i, at denne løsning af spørgsmålet er den mest hensigtsmæssige.

En undersøgelse, foretaget i Odense kommune, viser, at omberegning af pensionerne i op- eller nedadgående retning på grundlag af foregående kalenderårs indtægt sker for ca. 14 pct. af pensionisterne, men at det for pensionisterne som helhed betragtet vil være en økonomisk fordel — og dermed en merudgift for staten — at fastsætte omberegningstidspunktet til 1. oktober. Efter de i socialministeriet foretagne beregninger, der grunder sig på erfaringerne i Odense kommune, kan den årlige merudgift for staten ved at fastsætte 1. oktober som omberegningstidspunkt anslås til 2 mill. kr.